Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 14 ta' Lulju 2026
(OR. en)

11602/26

JAI 954
FREMP 236
AG 111
POLGEN 187

EŻITU TAL-PROĊEDIMENTI

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Delegazzjonijiet
Suġġett:	Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar l-evalwazzjoni tad-djalogu annwali dwar l-istat tad-dritt

Id-delegazzjonijiet isibu fl-Anness I il-konklużjonijiet dwar l-evalwazzjoni tad-djalogu annwali dwar l-istat tad-dritt, kif approvati mill-Kunsill fl-14 ta' Lulju 2026.

Id-delegazzjonijiet isibu fl-Anness II dikjarazzjoni mill-Italja.

KONKLUŻJONIJIET TAL-KUNSILL DWAR L-EVALWAZZJONI TAD-DJALOGU ANNWALI DWAR L-ISTAT TAD-DRITT

FILWAQT LI NFAKKRU li mindu l-konklużjonijiet ġew adottati mill-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri mlaqqgħin fil-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2014[1], l-Istati Membri kollha qed jipparteċipaw, fi spirtu ta' kooperazzjoni sinċiera, fid-djalogu annwali dwar l-istat tad-dritt fil-Kunsill, bil-ħsieb tal-impenn sod tagħhom li jsaħħu l-istat tad-dritt bħala wieħed mill-valuri fundaturi tal-Unjoni Ewropea.

FILWAQT LI NFAKKRU li l-konklużjonijiet tal-Presidenza tad-19 ta' Novembru 2019[2] kienu appoġġati minn 26 delegazzjoni u li, matul it-tħejjija ta' dawn il-konklużjonijiet, id-delegazzjonijiet kollha qablu li jevalwaw mill-ġdid id-djalogu dwar l-istat tad-dritt fil-Kunsill sa tmiem l-2023, waqt li jqisu l-esperjenza miksuba.

FILWAQT LI NFAKKRU li, kif deskritt fin-Nota mill-Presidenza lid-Delegazzjonijiet tat-28 ta' Settembru 2020[3], id-djalogu annwali dwar l-istat tad-dritt ġie żviluppat bħala eżerċizzju politiku mill-Kunsill Affarijiet Ġenerali u strutturat, fil-prattika, fl-ewwel semestru ta' kull sena permezz ta' sessjoni waħda ddedikata għal ċikli suċċessivi ta' analiżijiet speċifiċi għall-pajjiż fir-rigward tas-sitwazzjoni tal-istat tad-dritt f'ħames Stati Membri u, matul it-tieni semestru ta' kull sena, permezz ta' żewġ sessjonijiet: waħda ddedikata għas-sitwazzjoni attwali ġenerali tal-istat tad-dritt fl-Unjoni u l-oħra ddedikata għal analiżi speċifika għall-pajjiż, dejjem bl-użu tar-Rapport annwali tal-Kummissjoni dwar l-Istat tad-Dritt. Barra minn hekk, il-Kunsill Ġustizzja u Affarijiet Interni żviluppa għadd ta' dibattiti tematiċi speċifiċi fir-rigward ta' kwistjonijiet tal-istat tad-dritt.

Il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea

1. Itenni li l-konklużjonijiet tal-2014 tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u tal-Istati Membri mlaqqgħin fil-Kunsill dwar l-iżgurar tar-rispett għall-istat tad-dritt għadhom validi.

2. Jaqbel li d-djalogu annwali tal-Kunsill dwar l-istat tad-dritt wera li huwa utli, billi joħloq spazju għal skambji politiċi kostruttivi fost l-Istati Membri u għall-kondiviżjoni tal-aħjar prattiki tagħhom u t-tagħlimiet meħuda.

[1] 17014/14.
[2] 14173/19.
[3] 11094/20.

3. Jafferma mill-ġdid il-prinċipji elenkati fil-konklużjonijiet tal-2014, speċjalment: l-oġġettività, in-nondiskriminazzjoni u t-trattament ugwali tal-Istati Membri kollha, approċċ mhux partiġġjan u bbażat fuq l-evidenza, mingħajr preġudizzju għall-prinċipju tal-kompetenzi konferiti, kif ukoll ir-rispett tal-identità nazzjonali tal-Istati Membri inerenti fl-istrutturi fundamentali tal-politika u l-kostituzzjoni tagħhom, li jinkludu l-awtonomija reġjonali u lokali, u l-funzjonijiet Statali essenzjali tagħhom, inkluż l-iżgurar tal-integrità territorjali tal-Istat, il-ħarsien tal-liġi u tal-ordni pubbliku u s-salvagwardja tas-sigurtà nazzjonali; u jieħu l-impenn li jkomplu jħarishom fi spirtu ta' kooperazzjoni sinċiera.

4. Jinnota li dan id-djalogu politiku ser ikompli jiġi żviluppat b'mod komplementari mal-istituzzjonijiet kollha tal-UE u l-organizzazzjonijiet internazzjonali, waqt li jevita d-duplikazzjoni u jqis l-istrumenti u l-għarfien espert eżistenti f'dan il-qasam.

5. Jinnota li matul l-organizzazzjoni u t-tmexxija ta' dan id-djalogu l-Presidenza ser tkompli tiżgura li l-prinċipji tad-djalogu elenkati fil-paragrafi 3 u 4 hawn fuq jiġu rrispettati bis-sħiħ.

6. Jissottolinja li bis-saħħa tal-kontenut u l-istruttura attwali tiegħu, dan id-djalogu politiku sar aktar b'saħħtu, aktar orjentat lejn ir-riżultati u strutturat aħjar, u t-tħejjija tiegħu kienet aktar sistematika. Il-format attwali tiegħu, li jinkludi dibattiti ġenerali u sessjonijiet speċifiċi għall-pajjiż, tejbu b'mod effettiv permezz tat-twettiq ta' eżerċizzju ta' rendikont annwali li jirrigwarda s-sitwazzjoni attwali u l-iżviluppi ewlenin fir-rigward tal-istat tad-dritt. Dan kollu jiffaċilita diskussjoni politika komprensiva, ġenwina u interattiva, li b'mod ġenerali tiffoka fuq is-sitwazzjoni tal-istat tad-dritt fl-Istati Membri u fl-Unjoni kollha kemm hi.

7. Jinnota li, filwaqt li jqis il-kontenut u l-istruttura attwali tad-djalogu bħala sodisfaċenti, għandu jittejjeb aktar sabiex jirrifletti saħansitra aħjar l-impenn tal-Kunsill għat-tisħiħ tal-istat tad-dritt u biex jikkontribwixxi għall-prevenzjoni ta' sfidi emerġenti u eżistenti fir-rigward tal-istat tad-dritt, b'mod inklużiv u kostruttiv, permezz ta' diskussjoni u skambju tal-aħjar prattiki u t-tagħlimiet meħuda.

8. Jieħu l-impenn li jkompli jorganizza diskussjoni orizzontali ġenerali fit-tieni semestru tas-sena, u li organizza diskussjonijiet speċifiċi għall-pajjiż tliet darbiet fis-sena, tnejn fl-ewwel semestru u waħda fit-tieni semestru, li kull waħda minnhom tiffoka fuq is-sitwazzjoni f'erba' Stati Membri.

9. Jieħu l-impenn li jiddedika dan id-djalogu għall-analiżi ta' mill-inqas l-erba' pilastri tal-istat tad-dritt li ġejjin: is-sistema ġudizzjarja, il-qafas kontra l-korruzzjoni, il-pluraliżmu tal-media u l-libertà tal-media, kif ukoll kwistjonijiet istituzzjonali oħra relatati mas-sistema ta' kontrokontrolli; dan mingħajr preġudizzju għall-ambitu usa' ta' dan id-djalogu fil-Kunsill Affarijiet Ġenerali.

10. Jinnota li, fil-prattika, dan id-djalogu ser ikompli jkun ibbażat fuq ir-rapport annwali tal-Kummissjoni dwar l-istat tad-dritt, bil-ħolqien ta' sinerġiji bejn l-istituzzjonijiet, u jinnota l-inklużjoni ta' rakkomandazzjonijiet fir-rapport bħala mod kif jiġu enfasizzati kwistjonijiet speċifiċi li jeħtieġu aktar attenzjoni mill-Istati Membri.

11. Jistieden lill-Kummissjoni tkompli tiżgura l-involviment mill-qrib tal-Istati Membri u d-djalogu magħhom fit-tħejjija tar-rapport annwali, u tkompli ttejjeb dik it-tħejjija hija stess b'kont meħud tal-prinċipji li jirregolaw dan id-djalogu.

12. Jinnota li dan id-djalogu jista' jibbenefika wkoll mill-kunsiderazzjonijiet tal-organizzazzjonijiet tad-dritt internazzjonali pubbliku sa fejn ir-Rapport annwali tal-Kummissjoni dwar l-Istat tad-Dritt ikun qieshom, u li dawn jikkostitwixxu sorsi anċillari u awżiljarji iżda siewja ta' informazzjoni, b'mod partikolari dawk il-kunsiderazzjonijiet tal-Kunsill tal-Ewropa u l-korpi tiegħu, li l-valur tagħhom ġie rikonoxxut, fost oħrajn, mill-konklużjonijiet tal-Kunsill tat-30 ta' Jannar 2023[4], il-Qorti tal-Ġustizzja u l-Kummissjoni[5].

13. Jaqbel li, minbarra l-organizzazzjoni ta' dan id-djalogu, il-Presidenza tista' tikkunsidra wkoll l-organizzazzjoni ta' skambji interattivi aktar frekwenti, bħal seminars dwar kwistjonijiet tal-istat tad-dritt mal-partijiet ikkonċernati rilevanti, speċjalment maċ-ċittadini, is-soċjetà ċivili, il-membri parlamentari, l-awtoritajiet lokali, id-dinja akkademika, is-sħab soċjali, u l-ġurnalisti.

14. Jirrikonoxxi r-rwol orizzontali u r-responsabbiltajiet tal-Kunsill Affarijiet Ġenerali fl-organizzazzjoni ta' dan id-djalogu; jirrikonoxxi r-rwol komplementari tal-Kunsill Ġustizzja u Affarijiet Interni meta jkollu diskussjonijiet tematiċi speċifiċi dwar l-istat tad-dritt fl-ambitu tal-għarfien espert tiegħu, b'approċċ inklużiv, u b'kont meħud, kif xieraq, tad-diskussjonijiet fil-Kunsill Affarijiet Ġenerali.

15. Jinnota li, bħala segwitu għal dan id-djalogu fil-Kunsill Affarijiet Ġenerali, jistgħu jiġu organizzati diskussjonijiet dwar tema partikolari orizzontali waħda jew aktar marbuta mal-istat tad-dritt fil-Kunsill Affarijiet Ġenerali, meta dan jitqies xieraq u meħtieġ.

16. Jaqbel li l-Presidenzi kollha li jmiss ikomplu jlaqqgħu lill-Istati Membri għad-djalogu dwar l-istat tad-dritt fil-Kunsill skont il-format u l-frekwenza maqbula hawn fuq, u jaqbel li jwettaq evalwazzjoni ġdida, sa tmiem l-2027, tal-esperjenza miksuba abbażi ta' dan id-djalogu.

---

[4] 5422/23.
[5] 11217/19.

ANNESS II

DIKJARAZZJONI MILL-ITALJA

L-Italja tilqa' l-adozzjoni tal-Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar il-valutazzjoni tad-djalogu annwali dwar l-istat tad-dritt u tapprova l-approċċ ta' djalogu bejn il-pari li jirfed l-eżerċizzju annwali dwar l-istat tad-dritt, imniedi taħt il-Presidenza Taljana fl-2014, fl-ispirtu tar-rispett sħiħ għall-valuri minquxa fl-Artikolu 2 TUE u l-promozzjoni unanima tagħhom.

L-Italja tinnota, fil-fatt, li djalogu kontinwu u l-iskambju tal-aħjar prattiki fost l-Istati Membri u mal-istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea dwar l-istat tad-dritt jirrappreżentaw proċess informali ta' kondiviżjoni u responsabbiltà reċiproka fost l-Istati Membri, li tippreserva natura eminentement politika, preventiva u mhux legalment vinkolanti. Aħna nsostnu l-fehma li dan l-approċċ, ibbażat fuq kooperazzjoni intergovernattiva kostruttiva u r-rwol ċentrali tal-Kunsill, għandu jiġi ppreferut.

F'dan ir-rigward, l-Italja tappoġġa n-natura flessibbli tal-mekkaniżmu ta' rieżami bejn il-pari stabbilit mill-Konklużjonijiet, abbażi ta' kriterji ta' oġġettività, nondiskriminazzjoni, u trattament ugwali fost l-Istati Membri — elementi li huma essenzjali biex jiġu evitati sanzjonijiet awtomatiċi li huma neqsin mill-proporzjonalità u l-ġustizzja. Dan il-proċess jibqa' distint mill-istrumenti legali previsti fit-Trattati għall-identifikazzjoni u l-ġestjoni tal-ksur tal-istat tad-dritt, kif ukoll mill-klawżoli ta' kundizzjonalità finanzjarja marbuta mal-qafas finanzjarju pluriennali li qed jiġi nnegozjat bħalissa; madankollu, fir-rigward ta' dawn jibqa' essenzjali li jiġu ppreservati — u tabilħaqq imsaħħa — ir-rwol ewlieni u s-sjieda politika sħiħa tal-Istati Membri.